

A ñ
é ß

STARTER STORY • TURKISH • C2

Meddahın Son Gecesi

Meddahın Son Gecesi

Zeyrek'teki Kahve-i Elvan bir zamanlar cuma geceleri tıklım tıklım dolardı; şimdiyse raflardaki nargile başlıkları tozdan griye dönmüştü. Meddah İhsan Efendi elli yıldır aynı köşedeki minderde otururdu, elinde mendili, dizinin üstünde değneği. Bu gece de her gece gibi geldi, ama salon her zamankinden de sessizdi.

Tek dinleyicisi vardı: sekiz yaşlarında, sıska, kahverengi paltolu bir çocuk. Adı Ali'ydi ve annesi kahvenin arkasındaki lokantada bulaşık yıkarken, mesaisi bitene kadar burada beklerdi. İhsan Efendi'nin sesini duyduğundan beri kahvenin en arka masasına oturur, çenesini avucuna dayar, hiç kıpırdamadan dinlerdi.

Otuz yıl önce bu salonda üç yüz kişi otururdu, sigara dumanından tavan görünmezdi, gülüşmeler sokağa taşardı. Şimdi masalar boştu, sandalyeler duvara dayalı, tozlanmaya bırakılmıştı. İhsan Efendi bunu hiç yüksek sesle söylemezdi; sadece geldiğinde masaları saymayı bırakmıştı, çünkü saymaya değecek bir şey kalmamıştı.

Kendi ustası Nazif Efendi'yi hatırladı; elli yıl önce meddahlığı ona bu aynı minderde öğretmişti. “Meddah, tek kişi için de anlatır, bin kişi için de,” derdi Nazif Efendi, “çünkü hikâye kalabalığa değil, dinleyen kulağa gider.” O zamanlar İhsan bunu bir teselli sanmıştı; şimdi bunun bir kehanet olduğunu anlıyordu.

Bu gece anlatacağı hikâyeyi seçerken tereddüt etti. Kahvenin sahibi geçen hafta, bina sahibinin yeri sattığını, önümüzdeki ay burada bir kafe açılacağını fısıldamıştı ona. İhsan Efendi kimseye söylememişti bunu, ama biliyordu ki bu, belki de bu minderde anlatacağı son hikâyeydi.

Uzun süre düşündü, sonra kararını verdi: Nazif Efendi'nin kendisine anlattığı son hikâyeyi anlatacaktı, o güne dek kimseye tekrarlamadığı hikâyeyi. Değneğini yere üç kez vurdu, mendilini omzuna attı ve sesini alçalttı, çocuğun daha yakına gelmesi için.

“Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde,” diye başladı, sesi birden gençleşmiş gibi çıktı. “Bir ormanda öyle bir bülbül yaşarmış ki, sesini duyan herkes işini gücünü bırakır, dinlemeye koşarmış. Yıllar yılı o orman, dinleyen kulaklarla dolup taşarmış.”

Ama zaman geçmiş, ormanın kenarındaki şehir büyümüş, yollar genişlemiş, insanlar başka sesler bulmuş dinleyecek. Kuşlar bir bir göçmüş, ağaçlar bir bir kesilmiş, orman küçüldükçe küçülmüş. Bülbül yine de her akşam aynı dala konar, aynı şarkıyı söylemiş, sanki orman hâlâ eskisi gibi doluymuş gibi.

Sonunda ormanda tek bir dinleyici kalmış: yuvasından düşmüş, kanatları henüz açılmamış küçük bir baykuş yavrusu. Bülbül onu görünce şarkısını hiç kısmamış, tam tersine, sanki bin kuşa söylüyormuş gibi söylemiş. Yavru baykuş sormuş: “Neden hâlâ bu kadar güzel söylüyorsun, kimse kalmadı ki duysun?”

Bülbül gülmüş, ama hüzünlü bir gülüşmüş bu. “Şarkı, dinleyenin sayısına göre küçülmez,” demiş. “Bir kulak da bütün bir ormandır, yeter ki gerçekten dinlesin.” Sonra yavru baykuşa kanat açmayı öğretmiş, tıpkı bir zamanlar kendisine öğretildiği gibi.

İhsan Efendi hikâyeyi burada bitirdi ve uzun süre sessiz kaldı. Ali, gözlerinde bir parıltıyla, “Peki baykuş ne oldu?” diye sordu. İhsan Efendi gülümsedi. “Baykuş büyüdü ve bir gün kendi ormanını buldu,” dedi, gözlerini çocuktan hiç ayırmadan.

Çocuğun başını hafifçe yana eğme hâli, İhsan Efendi'nin yıllardır görmediği bir hareketi andırıyordu; otuz yıl önce evi terk eden kızının hareketiydi bu. İhsan Efendi bunu hiç kimseye söylemedi, hatta kendi kendine bile tam olarak itiraf etmedi. Sadece o gece mendilini her zamankinden biraz daha uzun süre elinde tuttu.

Kapı çalındı; Ali'nin annesi, önlüğü hâlâ üstünde, işten çıkmış geliyordu. “Rahatsız ettik mi?” diye sordu, oğlunun elini tutarken. İhsan Efendi başını iki yana salladı. “Hiç rahatsız etmediniz,” dedi. “Bu akşam en iyi hikâyemi anlattım.”

Ali kapıda durdu ve arkasına döndü. “Yarın yine gelir misin?” diye sordu, sanki soruyu tersine çevirmiş gibi. İhsan Efendi cevap vermedi, sadece gülümsedi; çünkü yarın kahvenin burada olup olmayacağını kendisi de bilmiyordu.

Ali gittikten sonra İhsan Efendi minderinde tek başına kaldı. Değneğini topladı, mendilini katladı, tıpkı elli yıldır her gece yaptığı gibi. Ama bu gece, ilk kez, eşyalarını dikkatlice bir bohçaya sardı, sanki bir daha buraya bırakmayacakmış gibi.

Ay sonunda kahve gerçekten kapandı; yerine cilalı masalı, kablosuz internetli bir kafe açıldı. Ama İhsan Efendi'nin adını orada artık kimse anmıyordu, çünkü o hikâyesini zaten en doğru yere, tek ama gerçek bir kulağa bırakmıştı. Bazı geceler mahallenin çocukları, birinin sokak arasında, hiç kimseye anlatır gibi ama aslında herkese anlatırcasına, kendi kendine hikâyeler mırıldandığını duyarlardı.

OQOU STARTER LIBRARY

This story is from oqou's free starter library, graded at C2 for Turkish readers.

Read it interactively in the oqou app: tap any word for an instant translation, listen with natural narration, and carry your saved vocabulary into every story you read next.

oqou.app

[Download oqou on the App Store](#)

oqou •